

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Нормативним регулюванням прийнято вважати регулювання суспільних відносин правовими нормами, закріпленими в підзаконних нормативно-правових актах держави й актах об'єднань громадян. Відповідно до законодавства України регулювання в галузі туризму здійснюється Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади в галузі туризму. Всесвітня Туристична Організація (ЮНВТО) трактує поняття сільський туризм, як «вид туристичної діяльності, в якому враження відвідувачів пов'язані з широким спектром продуктів та послуг, які пов'язані з природними видами діяльності, сільським господарством, сільським побутом і культурою, риболовлю, переглядом пам'яток та краєвидів» [1].

До законодавчих актів, які регулюють діяльність в сфері сільського туризму відносять загальні та спеціальні. До загальних входить Конституція України, Цивільний та Господарський кодекси України; Закони України, що мають широкий предмет регулювання та охоплюють як туристичні, так і інші суспільні відносини. До спеціальних в свою чергу відносять Закон України "Про туризм", Закон України "Про особисте селянське господарство", Указ Президента України "Про основні засади розвитку соціальної сфери села" тощо [2].

Тривалий час у нормативних документах поняття «сільський туризм» та «зелений туризм» ототожнювались і вживалось поняття «сільський (зелений) туризм». Відповідно до Закону «Про внесення змін до Закону України "Про туризм"» від 02.03.2015, ці поняття є різними, і тому вживати їх потрібно окремо [3].

Питання нормативного регулювання в сфері сільського туризму розглядаються і в Законі України "Про особисте селянське господарство" [4]. За законом така діяльність пов'язана з веденням особистого селянського господарства, не належить до підприємницької діяльності, позиціонується як один із різновидів робіт і послуг в особистому підсобному господарюванні та підлягає обліку, який здійснюють місцеві органи влади.

Створення організації, що має намір працювати в галузі сільського туризму повинна відповідати певній моделі, яка характерна обраному регіону. На сьогоднішній день склались декілька національних європейських моделей організації сільського туризму: британська, французька, німецька, італійська, чеська, польська та латвійська модель. Головними відмінностями між ними є специфіка надання послуг, місце проживання та розташування фермерських угідь або садиб.

Наразі в Україні офіційно зареєстровано близько трьох тисяч садиб, які надають послуги в сфері сільського туризму. Розташовані вони, здебільшого, в Карпатському регіоні та на півдні країни, хоча останніми роками активний розвиток спостерігається і в інших областях, в тому числі й на Київщині [5].

Насправді ж, надавати послуги у сфері сільського туризму можуть сільські родини, фермери, лісники, приватні підприємці, які мають садиби, облаштовані всіма зручностями. Об'єднати господарів садиб та туристів на найпотужніших комунікаційних та маркетингових платформах вирішила Всеукраїнська громадська неприбуткова організація «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні», яка має на меті створити для туристів привабливу та якісну альтернативу при виборі відпочинку у вигляді сільського зеленого туризму і допомогти господарям садиб досягти сталого розвитку [6].

Кабінетом Міністрів України було затверджено план стратегії розвитку туризму (в тому числі сільського) та курортів на період до 2026 року, що в свою чергу повинен:

- підвищити конкурентоспроможність національного та регіональних туристичних продуктів;
- підвищити якість життя населення шляхом забезпечення економічного зростання, екологічної безпеки, консолідації суспільства, надання доступу до послуг у сфері туризму та курортів;
- створити нові робочі місця, розширити можливості населення щодо працевлаштування та самозайнятості;
- створити сучасну туристичну інформаційну інфраструктуру, а також забезпечити поширення інформації про туристичні ресурси України у світовому інформаційному просторі [7].

Отже, на сьогоднішній день в Україні створені певні організаційні та нормативно-правові підвалини для розвитку сільського туризму, але нормативна база потребує оновлення. Надання послуг сільської гостинності є органічним продовженням сільськогосподарської діяльності сільських садиб. Необхідно відмітити, що державне регулювання сільського туризму має певну особливість, котра полягає в тому, що дана галузь потребує координації та регулювання більшою мірою, ніж будь-яка інша галузь.

Розвиток сільського туризму сприяє забезпеченню сталого розвитку територій, сприяє розвитку місцевих громад та самозайнятості, підтримує місцеві ремесла та промисли. Але постійна регламентація та надмірне втручання держави можуть негативно позначитись на здійсненні системи державного регулювання туристичної сфери в сільській місцевості. Тому повинне бути чітко встановлене розмежування функцій і повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування [2].

Список використаних джерел:

1. *Rural and Mountain Tourism*. URL: <http://marketintelligence.unwto.org/content/rural-and-mountain-tourism> (дата звернення: 20.05.2019).

2. Адміністративно-правове регулювання сільського зеленого туризму. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/telychkan2.htm (дата звернення: 20.05.2019).
3. Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: Закон України від 28.06.2015 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-15> (дата звернення: 20.05.2019).
4. Про особисте селянське господарство: Закон України в редакції від 12.02.2015-ВВР, 2015, № 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15> (дата звернення: 20.05.2019).
5. Міністерство культури і туризму України, особливості розвитку зеленого туризму в Україні. URL: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/183838> (дата звернення: 20.05.2019).
6. Спілка СЗТ України, візія, місія. URL: https://www.greentour.com.ua/vision_mission (дата звернення: 04.11.2019).
7. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 №168-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249826501> (дата звернення: 20.05.2019).